

ŘÁD PASTÝŘSKÉ SLUŽBY

OBSAH:

Preamble

Oddíl A. Pastýřská služba ve sboru a v církvi

Čl. 1. Pastýřská péče

Oddíl B. Pastýřská služba a kázeň mezi členy farního sboru

Čl. 2. Pastýřská služba a kázeň ve sboru

Oddíl C. Pastýřská služba v seniorátním a v povšechném sboru

Čl. 3. Pastýřská služba

Čl. 4. Pastýřské rady

Čl. 5. Pravidla činnosti pastýřských rad

Čl. 6. Provádění pastýřské služby

Oddíl D. Kázeň v seniorátním a v povšechném sboru

Čl. 7. Řízení a rozhodnutí ve věci kázně

Čl. 8. Opatření ve věcech kázně

Čl. 9. Odvolání

Čl. 10. Výkon rozhodnutí

Čl. 11. Protokol a zpráva o činnosti pastýřské rady

Čl. 12. Zmírnění opatření ve věcech kázně

Čl. 13. Promlčení provinění ve věci kázně

Čl. 14. Zahlazení opatření

Čl. 15. Náklady

Oddíl E. Přejícná a závěrečná ustanovení

Čl. 16. Přejícná opatření

Preamble

Posláním Českobratrské církve evangelické (dále jen ČCE) a jejích členů je oslavovat Pána slovem i životem. V obecnství sborů se toto poslání projevuje i spolužitím v řádu a kázni podle Písem. Podle Bratrského vyznání (8,4) i Českého vyznání (11,6) náleží řád a kázeň mezi "znamení církve svaté". Řada apoštolských výzev obrací pozornost sborů a církve k zachování zdravého učení i řádu v projevech života (např. 1 Tim 1,3; 2 Tes 3,6). Písmo nám zachovává i vzor bratrského napomínání (Mat. 18,15-17).

Věrna Písmům i reformačním otcům hledá ČCE odpovídající způsob provádění bratrské kázně, jež by vyjadřovala odpovědnost za vyznavačskou ryzost i zvěst evangelia a odpuštění a smíření.

Proto je položen důraz na pastýřskou péči ve všech církevních sborech, tedy i v celé církvi. Zvěstné, katechetické i pastorační působení (t.j. pastorační péči), jež by vedlo členy i pracovníky církve k vyznavačskému životu, očekává církev od všech pracovníků ČCE, kazatelů i starších, ordinovaných i neordinovaných.

K nápravě toho, co bylo v životě ČCE i jejích pracovníků porušené, má svými neformálními postupy sloužit vlastní pastýřská služba. Od všech zúčastněných se očekává porozumění, laskavé jednání i dobrovolné přijetí nalezeného řešení.

Kázeňské řízení jako pokus o nápravu zásahem autority ČCE si může vynutit jen takové jednání, jež ve svévolné zatvrdlosti odmítá přistoupit na řešení nabízené pastýřskou službou. Pro naši slabost a hříšnost musí ČCE i s touto možností počítat. Činí tak však v bázi před Božím soudem a se zármutkem.

Oddíl A. Pastýřská služba ve sboru a v církvi

Čl. 1. Pastýřská péče

1. Církev od svých členů očekává, že budou žít v duchu Kristově podle rad a přikázání Písem a že budou vzájemně o sebe pečovat ve smyslu **církevního zřízení** a **Řádu sborového života**.
2. Od starších a dalších pověřených členů ČCE očekává, že budou žít ve shodě se svědectvím Písem a pečovat o křesťanský život ve sboru vlastním osobním příkladem a péčí o členy sboru, že budou v lásce předkládat kazatelům i členům staršovstva přání a stížnosti týkající se jejich církevní práce a způsobu života, a kdyby jejich snaha zůstala bez úspěchu, činit oznámení vyšším církevním orgánům, případně příslušným pastýřským radám.
3. Od kazatelů ČCE očekává, že budou pravdu Písma plně zvěstovat a že povedou lidi ke Kristu nejen učení, ale i svědectvím svého příkladného, Bohu věrného křesťanského života; že budou plnit kazatelský revers a že budou pečovat o duchovní život ve sborech, kterými jsou povoláni. Kazatelé mají o sebe vzájemně pastýřsky pečovat a bratrsky si pomáhat k poslušnému životu podle Písma.
4. Pastýřská péče o sbory, starší, kazatele, jiné církevní pracovníky, bohoslovce ČCE, účastníky vikariátu a zaměstnance zařízení církevní služby (**CZ 5**) je svěřena představitelům všech církevních sborů (**CZ § 6,5**) a ve zvláštní odpovědnosti pak seniorům (**CZ 26,2; ŘSC 35,1a**), seniorátním výborům (**CZ 26,1; ŘSC 33,1**), synodnímu seniorovi (**CZ 31,4a**) a synodní radě (**CZ 30,5; ŘSC 45**).

Oddíl B. Pastýřská služba a kázeň mezi členy farního sboru

Čl. 2. Pastýřská služba a kázeň ve sboru

1. Pastýřská služba a kázeň mezi členy sboru je uložena jmenovitě staršovstvům.
2. Rámcově život členů sboru vymezuje **ŘSŽ**.
3. Jedině staršovstvům přísluší rozhodovat o ztrátě členství v ČCE podle **CZ 1,1** a **Řádu členství čl. 4**. Vyloučení však nabude platnosti až po potvrzení seniorátním výborem.

Oddíl C. Pastýřská služba v seniorátním a v povšechném sboru

Čl. 3. Pastýřská služba

1. Pastýřská služba je projevem zvýšené a neodkladné služby ČCE starším a kazatelům v případech, kdy pastýřská péče ve smyslu **čl.1 odst. 2-4** nepřináší nápravu.
2. Pastýřskou službu vyžadují zvláštní případy, kdy starší či kazatel poruší závazky svého pověření, svým působením porušuje vyznání a učení ČCE vyjádřené v konfesích, jak na ně odkazuje preambule k církevnímu zřízení, při své činnosti nedodržuje **církevní zřízení** a řády a tím ohrožuje vážně sborové a církevní společenství, oslabuje vztah členů k církvi, vyvolává pohoršení ve veřejnosti (např. rozvratem rodiny, projevy ziskuchtivosti, pomluvami). Patří sem rovněž případy, kdy kazatel poruší kazatelský revers.

Čl. 4. Pastýřské rady

1. Pastýřská služba je svěřována konventem, resp. synodem, jako zvláštní poslání pastýřským radám (**CZ 17,3**). Pastýřské rady jsou zcela nezávislé na správních orgánech. Jsou odpovědné jen shromážděním, která je zvolila.
2. Pastýřským radám je svěřena pastýřská služba kazatelům, starším, pastoračním pracovníkům, zaměstnancům zvláštních zařízení církevní služby zřízených senioráty či povšechným sborem, ordinovaným učitelům Evangelické teologické fakulty Univerzity Karlovy v Praze z řad členů ČCE, účastníkům vikariátu a bohoslovcům ČCE.
3. Konvent volí ze starších, farářů a jáhnů bydlících v seniorátu na dobu 6 let tří nebo pětičlennou

seniorátní pastýřskou radu a stejný počet náhradníků. V každé skupině musí být zastoupeni faráři, případně jáhnové, a starší, a to při pětičlenné radě v poměru 2:3 resp. 3:2 a při tříčlenné radě v poměru 2:1 resp. 1:2. Členem seniorátní pastýřské rady nemůže být člen nebo náhradník seniorátního výboru ani synodní rady. Seniorátní pastýřské rady rozhodují ve věcech upravených tímto řádem v prvním stupni. K projednání případu je příslušná seniorátní pastýřská rada, do obvodu jejíhož seniorátu náleží farní sbor, jehož členem je osoba, jež je podnětem k zahájení jednání dle tohoto řádu viněna z porušení kázně dle čl. 3 odst. 2 tohoto řádu. Je-li takových osob více a jsou členy farních sborů v různých seniorátech, je k projednání případu příslušná seniorátní rada, u níž byl podnět podán. V tom případě určí také, kdo ponese náklady tohoto projednávání.

4. Synod volí ze starších, farářů a jáhnů ČCE na dobu 6 let pětičlennou církevní pastýřskou radu a stejný počet náhradníků. V každé skupině musí být zastoupeni faráři, případně jáhnové, a starší v poměru 2:3 resp. 3:2. Členy církevní pastýřské rady nemohou být členové a náhradníci synodní rady a seniorátních výborů ani zaměstnanci ústřední církevní kanceláře. Církevní pastýřská rada rozhoduje na základě odvolání podaného proti rozhodnutí seniorátní pastýřské rady ve věcech upravených tímto řádem ve druhém stupni. Dále církevní pastýřská rada rozhoduje o předání konkrétní věci k projednání jiné seniorátní pastýřské radě.
5. Členy seniorátní pastýřské rady ani církevní pastýřské rady nesmějí být zároveň manžel a manželka, rodiče a děti ani sourozenci.
6. Členství v seniorátní pastýřské radě a církevní pastýřské radě je neslučitelné. Člen církevní pastýřské rady nemůže být zvolen členem seniorátní pastýřské rady. Je-li člen seniorátní pastýřské rady zvolen členem církevní pastýřské rady, pozbývá ihned po volbě členství v seniorátní pastýřské radě.
7. Uprázdnil-li se předčasně místo člena seniorátní nebo církevní pastýřské rady, provede nejbližší příslušné shromáždění doplňovací volbu náhradníků do jejich plného počtu.

Čl. 5. Pravidla činnosti pastýřských rad

1. Pastýřské rady jednají v duchu evangelia, ve vědomí zvěsti o možnosti pokání, odpuštění, smíření a pokorné nápravy před Bohem, ale též ve vědomí povinnosti dbát o vyznání a život v pravdě, poslušnosti Božích příkazů a v lásce k Bohu a k lidem. Členové pastýřské rady musí dbát důvěrnosti a pastýřské mlčenlivosti o projednáváných skutečnostech.
2. Po zvolení svolá radu k ustavení věkem nejstarší člen. Rada zvolí ze svého středu předsedu a místopředsedu a dohodne se na zásadních směrnících pro své působení.
3. Rada jedná podle potřeby. Podnět k zahájení jednání může dát písemným podáním u předsedy rady kterýkoli starší, kazatel, správní orgán nebo shromáždění církevního sboru, Diakonie ČCE nebo jejího střediska a komise hospodářské pomoci jmenovaná synodní radou podle **Pravidel hospodářské pomoci**. O projednání případu může požádat i sám dotčený starší nebo kazatel.
4. Je-li některý člen pastýřské rady v příbuzenském poměru s tím, kdo je volán ke kázni, nebo z jiného důvodu podjatý, rozhodne rada o povolání náhradníka. Náhradník se povolává i tehdy, nemůže-li se člen z jakéhokoliv jiného důvodu jednání zúčastnit. Náhradník je pak členem rady až do skončení projednávání případu.
5. Pastýřská rada dokončí projednávání započatého případu, i když mezitím projde její funkční období.
6. Žádný případ nemůže být současně ani následně projednáván ve více pastýřských radách kromě odvolacího řízení a předání případu jiné seniorátní církevní pastýřské radě podle **čl. 6** tohoto řádu.
7. Církevní pastýřská rada organizuje alespoň jednou ročně poradu členů všech seniorátních pastýřských rad a církevní pastýřské rady, na které je každá seniorátní pastýřská rada povinna vyslat alespoň jednoho svého člena.
Církevní pastýřská rada je oprávněna svěřit organizaci porady ÚCK.
Účelem porady je vzdělávání členů pastýřských rad, konzultace a výměna zkušeností. Předmětem porady nesmějí být případy, jejichž projednávání dle tohoto řádu bylo zahájeno, nebylo však dosud konečným způsobem ukončeno.

Čl. 6. Provádění pastýřské služby

1. Způsob zahájení i průběh pastýřské služby jsou ponechány pastýřské moudrosti, lásce a odpovědnosti členů rady. Pastýřská rada řízení uzavře nejpozději do 3 měsíců od doručení podnětu k zahájení řízení.
2. Úkolem pastýřské rady je dbát práv všech, jichž se případ dotýká.
3. Obvyklým postupem je nejprve ověření podání a osobní rozmluva pověřeného člena pastýřské rady s tím, kdo je volán ke kázni. Po jejím případném neúspěchu pak jednání před celou radou se snahou dosáhnout vzájemně a dobrovolně přijatelné řešení. Dojde-li k dobrovolnému řešení, ukončí předsedající jednání a předá písemně výsledek příslušnému seniorovi, resp. synodnímu seniorovi do vlastních rukou.
4. Dospěje-li seniorátní pastýřská rada při projednávání konkrétní věci k rozhodnutí, že lze mít pochybnosti o nestrannosti členů seniorátní pastýřské rady, a to především pro jejich poměr k projednávanému případu anebo osobám, jichž se případ týká nebo jež se projednávání věci před seniorátní pastýřskou radou účastní, požádá církevní pastýřskou radu o předání případu jiné seniorátní pastýřské radě.
5. Návrh na rozhodnutí dle odst. 4 jsou seniorátní pastýřské radě oprávněny podat osoby či orgány uvedené v čl. 5 odst. 3 tohoto řádu. Seniorátní pastýřská rada o takovém návrhu rozhodne vždy nejpozději do 30 dnů od jeho předložení. Seniorátní pastýřská rada je oprávněna takové rozhodnutí učinit rovněž bez návrhu.
6. Proti rozhodnutí seniorátní pastýřské rady dle odst. 4 shora je přípustné odvolání, o kterém rozhoduje církevní pastýřská rada.
7. Proti rozhodnutí církevní pastýřské rady dle odst. 6 shora jakož i proti rozhodnutí církevní pastýřské rady o předání případu jiné seniorátní pastýřské radě není odvolání přípustné.
8. Předá-li církevní pastýřská rada projednání případu jiné seniorátní pastýřské radě, než u které byl případ původně projednáván, je takto určená seniorátní pastýřská rada povinna případ projednat znovu a v plném rozsahu.

Oddíl D. Kázeň v seniorátním a v povšechném sboru

Čl. 7. Řízení a rozhodnutí ve věci kázně

1. Nevedla-li pastýřská služba ke vzájemně přijatelnému a dobrovolně přijatému řešení, musí pastýřská rada učinit na základě provedeného důkazního řízení rozhodnutí. Jím musí být člen volaný ke kázni buď zproštěn obvinění, nebo uznán vinným. Při řízení platí ustanovení **čl. 6,1** tohoto řádu.
2. U zaměstnanců církve s výjimkou kazatelů a u zaměstnanců zvláštních zařízení církevní služby se tohoto řádu použije, pokud zaměstnanec podepsal písemný závazek, že se tomuto řádu podřídí.
3. Je-li člen volaný ke kázni uznán vinným, musí rozhodnutí obsahovat:
  - a. jasný a určitý výrok o tom, v čem spočívá provinění;
  - b. výrok o opatření;
  - c. jeho zdůvodnění;
  - d. poučení o odvolání.

Čl. 8. Opatření ve věcech kázně

1. Opatřením ve věcech kázně jsou jednak výroky morální povahy, jednak omezení práv daných církevním zřízením.
  - A. Seniorátní i církevní pastýřská rada může použít:
    - a. ústní důtku;
    - b. písemnou důtku;
    - c. písemnou důtku s výstrahou;
  - B. Seniorátní i církevní pastýřská rada může rozhodnout:
    - d. o zastavení výkonu funkce na dobu nejvýše 3 let.
    - e. o zastavení výkonu funkce na dobu nejvýše 6 let;
    - f. o ztrátě způsobilosti k volbě (**CZ 7,4**) na dobu nejvýše 6 let;
    - g. o ztrátě hlasovacího práva v ČCE (**CZ 2,4**) na dobu nejvýše 6 let s důsledky podle **CZ § 7, odst. 3,4 a 5**;

- h. o zbavení úřadu faráře nebo jáhna v dosavadním sboru;
- i. o ztrátě způsobilosti k ordinované službě (**ŘK 3,2**) na dobu nejvýše 6 let;
- j. o ztrátě úřadu staršího (**CZ 7,5**) na dobu nejvýše 6 let.

2. Má-li pastýřská rada za to, že u člena jsou dány podmínky pro ztrátu členství v ČCE podle **čl. 4 Řádu členství v církvi**, oznámí příslušné skutečnosti staršovstvu sboru, do něhož volaný ke kázni patří.

Čl. 9. Odvolání

1. Je-li člen volaný ke kázni při skončení řízení před radou přítomen, vyhlásí předsedající ústně výsledek řízení se stručným odůvodněním a poučením o odvolání.
2. Ve všech případech se členu volanému ke kázni doručí písemné rozhodnutí o výsledku řízení podepsané předsedajícím s odůvodněním a poučením o odvolání. Informace o výsledku řízení bude sdělena rovněž tomu, kdo podnět pro jednání pastýřské rady učinil.
3. Odvolání lze podat do 30 dnů od doručení písemného rozhodnutí. Ve stejné lhůtě se může odvolat rovněž ten, kdo učinil podnět pro jednání pastýřské rady.
4. Proti rozhodnutí seniorátní pastýřské rady lze se odvolat k církevní pastýřské radě. Rozhodnutí církevní pastýřské rady je konečné.

Čl. 10. Výkon rozhodnutí

1. Rozhodnutí je v právní moci, pokud je nelze napadnout odvoláním.
2. Písemné vyhotovení rozhodnutí s doložkou právní moci zašle předsedající příslušné pastýřské rady, případně předseda synodu, příslušnému správnímu orgánu k provedení. Správní orgán je povinen učinit neprodleně všechna správní opatření potřebná k provedení pravomocného rozhodnutí.

Čl. 11. Protokol a zpráva o činnosti pastýřské rady

1. O všech jednáních pastýřské rady se pořídí protokol, jenž musí obsahovat jména osob na jednání zúčastněných, vyličení průběhu jednání v podstatných bodech, dobrovolně přijaté řešení nebo rozhodnutí.
2. Protokol bude uložen v zapečetěné obálce u příslušného správního orgánu po dobu 7 let. Po této době bude bez otevření protokolárně zničen.
3. Pastýřská rada předkládá příštímu konventu, resp. synodu, formální zprávu o své činnosti (bez udání obsahu případů, jmen, projednávaných skutečností).

Čl. 12. Zmírnění opatření ve věcech kázně

Jestliže po uplynutí poloviny lhůty stanovené v uloženém opatření ve věci kázně se ukáže, že opatření splnilo svůj účel, může pastýřská rada, která o něm rozhodla v první instanci, upustit od vymáhání uloženého opatření ve zbývajících lhůtách.

Čl. 13. Promlčení provinění ve věci kázně

Provinění se promlčuje po uplynutí 3 let od jeho dokonání.

Čl. 14. Zahlazení opatření

1. Platně uložená ústní důtka, písemná důtka a písemná důtka s výstrahou se zahladí automaticky po uplynutí 1 roku od uložení.
2. Jiná opatření se zahladí automaticky po uplynutí 7 let od jejich uložení.
3. Po zahlazení opatření se na postiženého hledí, jako kdyby se žádného provinění nedopustil.

Čl. 15. Náklady

Náklady a zařízení potřebné pro práci seniorátní pastýřské rady poskytuje seniorátní výbor, pro práci církevní pastýřské rady a komise synodu je poskytuje synodní rada.

Oddíl E. Přejícná a závěrečná ustanovení

Čl. 16. Přejícná opatření

1. Bude-li před platností tohoto řádu v běhu řízení podle řádu předcházejícího, dokončí je komise zvolená podle řádu dříve platného. Nový řád nelze použít na provinění, k nimž došlo před účinností tohoto řádu.
2. Případy, jejichž projednávání dle tohoto řádu bylo zahájeno před vyhlášením změny tohoto řádu přijaté 2. zasedáním 34. synodu, budou projednány podle **znění řádu platného před takto přijatou změnou**; to platí rovněž pro odvolací řízení.

Tento řád je ve znění platném po 2. zasedání 34. synodu ČCE se změnami přijatými následujícími usneseními:

- usnesení č. 13 přijaté **2. zasedáním 34. synodu ČCE**
- usnesení č. 23 přijaté **1. zasedáním 34. synodu ČCE**
- usnesení č. 15 a 21 přijatá **4. zasedáním 33. synodu ČCE**